

Fundusze Unii Europejskiej

Tomasz A. Winiarczyk

fundusze unijne (europejskie)

- ❑ środki finansowe Unii Europejskiej, które wspomagają gospodarkę państw członkowskich
- ❑ mają na celu inwestowanie w tworzenie miejsc pracy oraz zrównoważoną i zdrową europejską gospodarkę i ochronę środowiska obecnie mówimy o funduszach strukturalnych i inwestycyjnych
- ❑ ponad połowa środków unijnych jest przydzielana za pośrednictwem pięciu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych
- ❑ funduszami zarządzają wspólnie Komisja Europejska i państwa UE

fundusze strukturalne i inwestycyjne

- ❑ środki finansowe wykorzystywane w celu wspierania i restrukturyzacji gospodarek krajów członkowskich Unii Europejskiej
- ❑ pochodzi z nich część środków przeznaczonych na realizację Programów Operacyjnych
- ❑ do funduszy strukturalnych i inwestycyjnych zaliczamy:
  - Europejski Fundusz Społeczny
  - Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
  - Fundusz Spójności
  - Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
  - Europejski Fundusz Morski i Rybacki

fundusze strukturalne i inwestycyjne

– zasady działania

- ❑ **Zasada partnerstwa** – władze unijne, krajowe lub regionalne powinny konsultować programy pomocowe
- ❑ **Zasada dodatkowości** – środki unijne, jako dodatek do krajowych środków publicznych i prywatnych
- ❑ **Zasada subsydiarności** – każde działanie powinno być wykonywana przez jak najniższy możliwy do realizacji danego zadania.
- ❑ **Zasada decentralizacji** – wynika z zasady subsydiarności i ma na celu umocnienie roli samorządów terytorialnych w realizacji i wykorzystaniu funduszy
- ❑ **Zasada koncentracji** – środki pochodzące z funduszy unijnych są kierowane głównie do obszarów jak najślabiej rozwiniętych.
- ❑ **Zasada programowania** – kontrolowanie i monitorowania w jaki sposób są realizowane fundusze pochodzące z Unii Europejskiej; głównie chodzi o to by dofinansowaniu podlegały całe programy rozwoju regionalnego, a nie same pojedyncze projekty.
- ❑ **Zasada koordynacji** – skupienie uwagi na najważniejszych priorytetach, jeśli chodzi o spójność społeczną i gospodarczą; należy skupiać się na regionach z największymi trudnościami.
- ❑ **Zasada komplementarności** – pomoc unijna uzupełnia środki krajowe (regionalne i lokalne)

fundusze strukturalne i inwestycyjne

– obszary koncentracji

- badania naukowe i innowacje
- technologie cyfrowe
- wspieranie gospodarki niskoemisyjnej
- zrównoważone zarządzanie zasobami naturalnymi
- małe przedsiębiorstwa.

fundusze strukturalne i inwestycyjne

- ❑ **Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR)** – wspomaga wyważony rozwój w różnych regionach UE; z niego pochodzi m.in. wsparcie inwestycji produkcyjnych i infrastrukturalnych oraz wsparcie udzielane małym i średnim przedsiębiorcom
- ❑ **Europejski Fundusz Społeczny (EFS)** – wspiera realizowane w całej Europie projekty związane z zatrudnieniem oraz inwestuje w kapitał ludzki Europy – pracowników, młodych ludzi i wszystkie osoby poszukujące pracy; z niego pochodzi m.in. wsparcie polityki rynku pracy, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, adaptacyjność i rozwój kadr, wyrównywanie szans na rynku pracy
- ❑ **Fundusz Spójności** – wspiera projekty w dziedzinie transportu i ochrony środowiska w krajach, w których dochód narodowy brutto (DNB) na mieszkańca jest niższy niż 90 proc. średniej unijnej. W latach 2014–2020 były to: Bułgaria, Chorwacja, Cypr, Czechy, Estonia, Grecja, Litwa, Łotwa, Malta, Polska, Portugalia, Rumunia, Słowacja, Słowenia i Węgry.
- ❑ **Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW)** – jego zadaniem jest zaradzenie konkretnym problemom, z jakimi zmagają się obszary wiejskie w UE; instrument wspólnej polityki rolnej i przyczynia się do: zwiększenia konkurencyjności sektora rolnego i leśnego, poprawy stanu środowiska naturalnego i krajobrazu, poprawy jakości życia na obszarach wiejskich oraz zwiększenia popierania różnicowania działalności gospodarczej
- ❑ **Europejski Fundusz Morski i Rybacki (EFMR)** – pomaga rybakom w przejściu na zrównoważone praktyki połowowe, a społecznościom zamieszkującym obszary przybrzeżne – w dywersyfikacji lokalnej gospodarki, przez co poprawia jakość życia na europejskich obszarach nadmorskich; wspiera wspólną politykę rybołówstwa w celu zapewnienia eksploatacji żywych zasobów wodnych i wsparcie dla akwakultury w celu zapewnienia trwałości w sensie gospodarczym, środowiskowym i społecznym.

fundusze strukturalne i inwestycyjne – Traktat o Funkcjonowaniu UE

Artykuł 176 [Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego]

- ❑ Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego ma na celu przyczynianie się do korygowania podstawowych dysproporcji regionalnych w Unii poprzez udział w rozwoju i dostosowaniu strukturalnym regionów opóźnionych w rozwoju oraz w przekształcaniu upadających regionów przemysłowych.

fundusze strukturalne i inwestycyjne – Traktat o Funkcjonowaniu UE

Artykuł 177 [Zadania, cele, organizacja funduszy strukturalnych]

- ❑ Bez uszczerbku dla artykułu 178, Parlament Europejski i Rada, stanowiąc w drodze rozporządzeń zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą i po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Społecznym oraz Komitetem Regionów, określają zadania, cele priorytetowe oraz organizację funduszy strukturalnych, co może obejmować grupowanie funduszy. Według tej samej procedury określone są również ogólne zasady mające do nich zastosowanie, jak również przepisy niezbędne do zapewnienia ich skuteczności oraz koordynacji funduszy między sobą i z innymi istniejącymi instrumentami finansowymi.
- ❑ Fundusz Spójności, stworzony zgodnie z tą samą procedurą, wspiera finansowo projekty w dziedzinach środowiska i sieci transeuropejskich w zakresie infrastruktury transportowej.

fundusze strukturalne i inwestycyjne – Traktat o Funkcjonowaniu UE

Artykuł 178 [Rozporządzenia wykonawcze dotyczące EFRR]

- Rozporządzenia wykonawcze dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego są podejmowane przez Parlament Europejski i Radę, stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą i po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Społecznym oraz Komitetem Regionów.
- W odniesieniu do Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej - Sekcja Orientacji oraz Europejskiego Funduszu Społecznego stosuje się w dalszym ciągu odpowiednio artykuły 43 i 164.

Artykuł 164 [Rozporządzenia wykonawcze]

- Parlament Europejski i Rada, stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą i po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Społecznym oraz Komitetem Regionów, przyjmują rozporządzenia wykonawcze dotyczące Europejskiego Funduszu Społecznego.

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

- ❑ jeden z głównych instrumentów finansowych europejskiej polityki spójności
- ❑ służy złagodzeniu dysproporcji w rozwoju europejskich regionów i podniesieniu poziomu życia w regionach znajdujących się w najmniej korzystnej sytuacji
- ❑ jego działalność jest ukierunkowana w szczególności na regiony dotknięte poważnymi i trwałymi trudnościami naturalnymi lub demograficznymi, takie jak wysunięte najbardziej na północ regiony o bardzo niskiej gęstości zaludnienia oraz regiony wyspiarskie, transgraniczne i górskie

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

- ❑ W ramach 2021-2027 utrzymano wcześniejsze dwa cele EFRR:
  - „**Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu**” oraz
  - „**Europejska współpraca terytorialna**”.
- ❑ Zachowano też koncentrację tematyczną w przypadku dwóch kluczowych priorytetów:
  - wspieranie innowacji, gospodarki cyfrowej i MŚP za pośrednictwem strategii inteligentnej specjalizacji oraz
  - bardziej ekologiczna i niskoemisyjna gospodarka o obiegu zamkniętym.
- ❑ W ramach nowej polityki spójności wprowadzono również szereg działań, których nie można wspierać z EFRR.
  - Wykaz obejmuje likwidację lub budowę elektrowni jądrowych, infrastrukturę portów lotniczych (z wyjątkiem regionów najbardziej oddalonych) oraz niektóre działania związane z gospodarką odpadami (np. składowanie odpadów).

Europejski Fundusz Społeczny +

- ❑ główny instrument Unii Europejskiej (UE) służący inwestowaniu w ludzi
- ❑ jeden z fundamentów odbudowy społeczno-gospodarczej Unii po pandemii koronawirusa
- ❑ w latach 2021-2027 będzie kontynuował swoją misję wspierania spójności gospodarczej, terytorialnej i społecznej w UE – zmniejszając dysproporcje między państwami członkowskimi i regionami
- ❑ będzie dalej wspierać unijną politykę społeczną oraz w dziedzinie zatrudnienia, edukacji i rozwoju umiejętności, a także reformy strukturalne w tych obszarach

EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

❑ **Artykuł 162 TFUE [Europejski Fundusz Społeczny]**

W celu poprawy możliwości zatrudniania pracowników w ramach rynku wewnętrznego i przyczyniania się w ten sposób do podniesienia poziomu życia, ustanawia się, zgodnie z poniższymi postanowieniami, Europejski Fundusz Społeczny; dąży on do ułatwienia zatrudniania pracowników i zwiększania ich mobilności geograficznej i zawodowej wewnątrz Unii, jak również do ułatwienia im dostosowania się do zmian w przemyśle i systemach produkcyjnych, zwłaszcza przez kształcenie zawodowe i przekwalifikowanie.

❑ **Artykuł 163 TFUE [Zarządzający EFS]**

Funduszem zarządza Komisja.

Przy wykonywaniu tego zadania Komisję wspomaga komitet złożony z przedstawicieli rządów, związków zawodowych i organizacji pracodawców, któremu przewodniczy członek Komisji.

❑ **Artykuł 164 TFUE [Rozporządzenia wykonawcze]**

Parlament Europejski i Rada, stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą i po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Społecznym oraz Komitetem Regionów, przyjmują rozporządzenia wykonawcze dotyczące Europejskiego Funduszu Społecznego.

Fundusz Spójności

- ❑ Środki Funduszu Spójności są kierowane do państw członkowskich, w których dochód narodowy brutto (DNB) na jednego mieszkańca jest niższy niż 90% średniej w państwach Unii Europejskiej, oraz w których opracowany został program zmierzający do spełnienia kryteriów konwergencji ustalonych w art. 104 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską. W przypadku, gdy kraj członkowski nie dotrzyma programu konwergencji dla unii gospodarczej i walutowej, przyznane fundusze mogą zostać wstrzymane.
- ❑ Projekty finansowane z Funduszu Spójności powinny być zgodne z postanowieniami traktatów, przyjętymi zgodnie z nimi instrumentami oraz politykami wspólnotowymi łącznie z polityką ochrony środowiska, transportową, w dziedzinie sieci transeuropejskich, polityką konkurencji oraz polityką zamówień publicznych.
- ❑ Przy wyznaczaniu przydzielania środków z Funduszu Spójności dla danego kraju brana jest pod uwagę liczba ludności, PNB na jednego mieszkańca, powierzchnia kraju oraz inne czynniki społeczno-ekonomiczne np. deficyt w obszarze infrastruktury transportowej w kraju odbiorcy wsparcia. Pomoc z Funduszu wraz z transferami z funduszy strukturalnych nie powinna przekroczyć 4% PKB kraju beneficjenta.

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich

- ❑ w ramach funduszu finansowany jest wkład UE w programy rozwoju obszarów wiejskich
- ❑ programy rozwoju obszarów wiejskich obejmują działania i projekty przyczyniające się do realizacji ogólnounijnych następujących celów:
  - poprawa konkurencyjności rolnictwa
  - wspieranie zrównoważonego gospodarowania zasobami naturalnymi i działań w dziedzinie klimat
  - osiągnięcie zrównoważonego rozwoju terytorialnego gospodarek i społeczności wiejskich
- ❑ programy te są przygotowywane na szczeblu krajowym lub regionalnym i muszą obejmować konkretne priorytety dotyczące unijnych celów w zakresie rozwoju obszarów wiejskich

Europejski Fundusz Morski, Rybacki i Akwakultury

- fundusz unijnej polityki morskiej i rybołówstwa na lata 2021–2027
- Fundusz ma:
  - pomagać rybakom w przechodzeniu na zrównoważone rybołówstwo
  - wspierać społeczności przybrzeżne w różnicowaniu lokalnej gospodarki
  - finansować projekty przyczyniające się do tworzenia nowych miejsc pracy oraz podnoszenia jakości życia społeczności przybrzeżnych w Europie
  - wspierać zrównoważony rozwój akwakultury
  - wspierać realizację polityki morskiej
- wspiera w szczególności połowy przybrzeżne na niewielką skalę, młodych rybaków i regiony najbardziej oddalone, a także promuje zrównoważoną akwakulturę
- ma również ułatwiać dostęp do finansowania dla wnioskodawców, a zarazem przyczyniać się do lepszych rezultatów

Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji

- ❑ nowy instrument finansowy w ramach polityki spójności
- ❑ jedno z kluczowych narzędzi Unii Europejskiej służących wspieraniu regionów w procesie transformacji w kierunku neutralności klimatycznej do 2050 r.
- ❑ instrument finansowy w ramach Polityki spójności Unii Europejskiej służący zapewnieniu wsparcia obszarom borykającym się z wyzwaniami społeczno-gospodarczymi wynikającymi z transformacji w dążeniu do osiągnięcia neutralności klimatycznej
- ❑ ma działać na zasadzie udzielania dotacji w celu wsparcia transformacji w obszarach Unii Europejskiej, które polegają gospodarczo na przemyśle o wysokiej intensywności emisji dwutlenku węgla, wydobywaniu węgla kamiennego lub brunatnego, produkcji torfu czy łupków bitumicznych

Fundusz Solidarności

- ❑ w ramach tego funduszu Unia, występująca jako organ, może udzielać skutecznego wsparcia państwu członkowskiemu lub krajowi uczestniczącemu w negocjacjach akcesyjnych w działaniach na rzecz uporania się ze skutkami poważnej klęski żywiołowej lub poważnego stanu zagrożenia zdrowia publicznego
- ❑ uruchamia się go przede wszystkim w przypadku poważnych lub regionalnych klęsk żywiołowych lub poważnego stanu zagrożenia zdrowia publicznego o istotnych konsekwencjach dla warunków życia, zdrowia ludzi, środowiska naturalnego lub gospodarki jednego lub kilku regionów państwa członkowskiego lub państwa kandydującego do członkostwa w UE

Instrument Pomocy Przedakcesyjnej

- ❑ stanowi wsparcie dla krajów kandydujących i dla potencjalnych kandydatów do UE
- ❑ funkcjonuje na pięciu płaszczyznach, którymi są:
  - pomoc w okresie przejściowym i wzmocnienie instytucji
  - współpraca transgraniczna (z państwami członkowskimi UE oraz innymi państwami objętymi działaniem IPA)
  - rozwój regionalny (transport, środowisko i rozwój gospodarczy)
  - zasoby ludzkie (wzmocnienie kapitału ludzkiego i walka z wykluczeniem społecznym)
  - rozwój obszarów wiejskich

instrumenty finansowe pozasobotacyjne

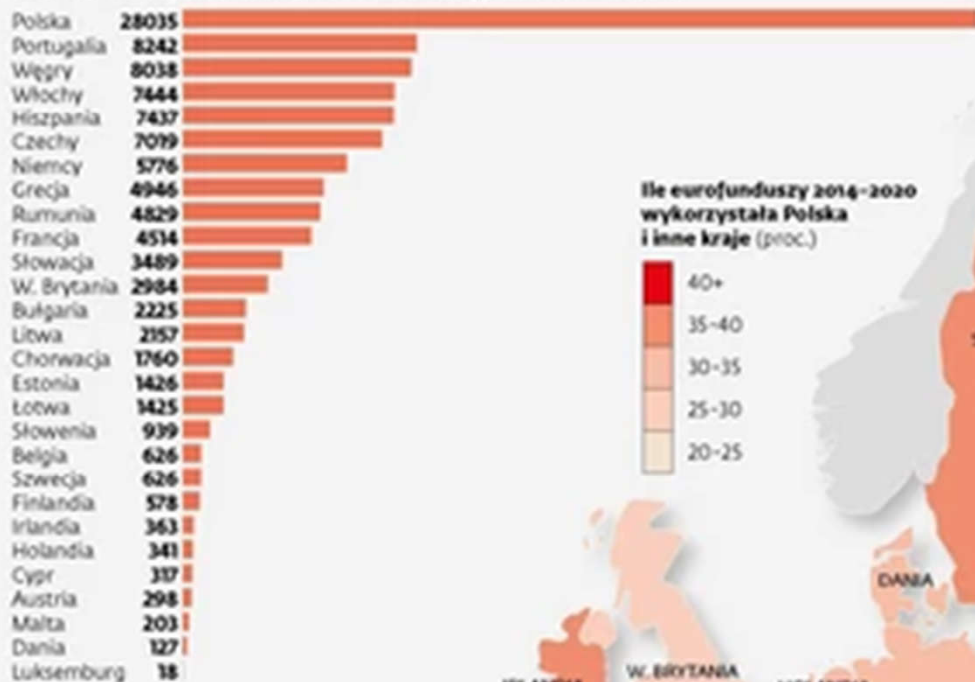

- ❑ JASPERS i JASMINE – finansują wsparcie techniczne przy przygotowaniu dużych projektów infrastrukturalnych
- ❑ JEREMIE – ułatwia małym i średnim przedsiębiorstwom (MŚP) dostęp do mikrofinansowania
- ❑ JESSICA – wspomaga rozwój obszarów miejskich

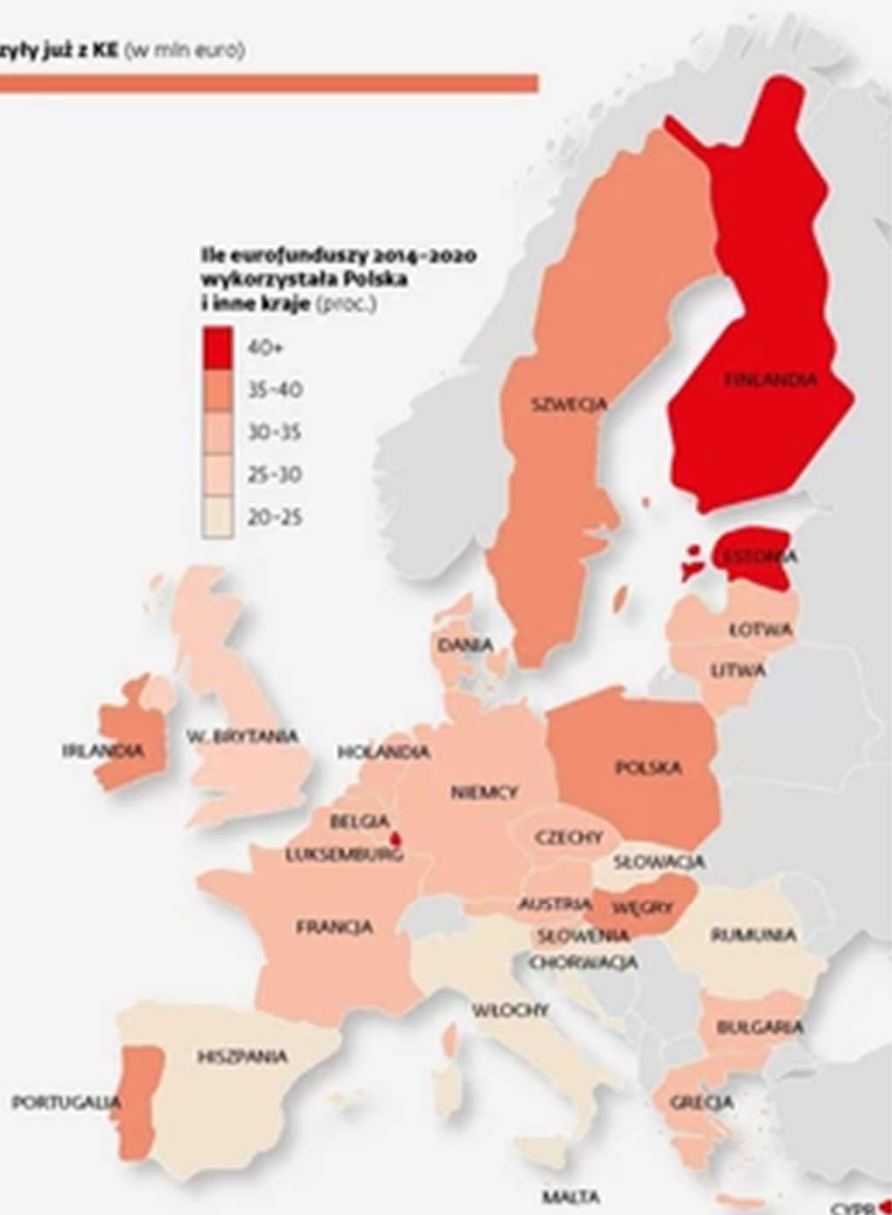
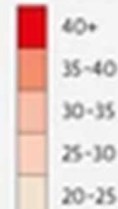
Wykorzystanie eurofunduszy 2014-2020 w Polsce (mld zł)

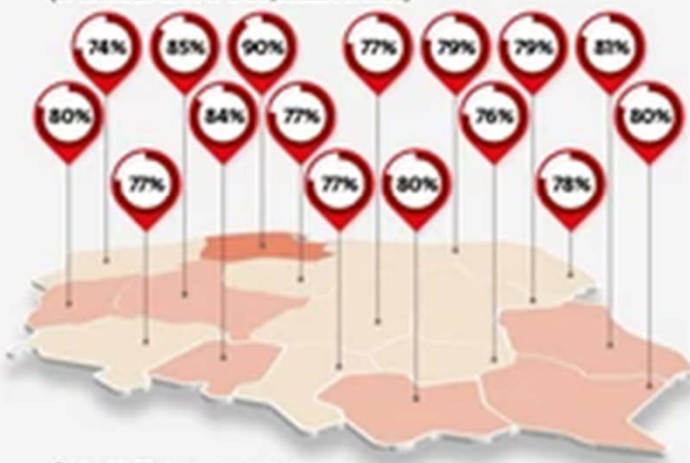
Ile eurofunduszy 2014-2020 państwa rozliczyły już z KE (w mln euro)

Ile eurofunduszy 2014-2020 wykorzystała Polska i inne kraje (proc.)

Ile eurofunduszy wykorzystały poszczególne regiony (w ramach umów o dofinansowanie)

Źródło: MFPR, stan na koniec 2019 r.

Kto korzysta z eurofunduszy

Krajowy Plan Odbudowy

- program, który składa się z 54 inwestycji i 48 reform; wzmocni polską gospodarkę oraz sprawi, że będzie ona łatwiej znosić wszelkie kryzysy
  - otrzymamy 158,5 mld złotych, w tym 106,9 mld złotych w postaci dotacji i 51,6 mld złotych w formie preferencyjnych pożyczek
  - zgodnie z celami UE znaczną część budżetu przeznaczymy na cele klimatyczne (42,7%) oraz na transformację cyfrową (21,3%)

Krajowy Plan Odbudowy

□ obszary wsparcia:

- Odporność i konkurencyjność gospodarki,
- Zielona energia i zmniejszenie energochłonności,
- Transformacja cyfrowa,
- Efektywność, dostępność i jakość systemu ochrony zdrowia,
- Zielona, inteligentna mobilność
- Poprawa jakości instytucji i warunków realizacji Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności.

Krajowy Plan Odbudowy

- ❑ Pieniądze KPO pochodzą z europejskiego Funduszu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (Recovery and Resilience Facility – RRF), który jest częścią Planu Odbudowy dla Europy (ang. NextGenerationUE).
- ❑ 1 czerwca 2022 r. polski Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności został zaakceptowany przez Komisję Europejską, a 17 czerwca 2022 r. KPO zostało zaakceptowane przez Radę UE.
  - aby otrzymać środki musimy spełnić zobowiązania dot. praworządności:
    - zniesienie i zastąpienie Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego niezależnym, niezawisłym sądem,
    - reforma postępowań dyscyplinarnych wobec sędziów i wycofanie kontrowersyjnych wykroczeń dyscyplinarnych, muszą zostać wycofane,
    - rewizja spraw sędziów, którzy ucierpieli w wyniku decyzji Izby Dyscyplinarnej
- ❑ Aby je otrzymać, Polska musi podpisać umowę z KE na część grantową oraz umowę na część pożyczkową.
- ❑ Spłata pożyczki zakończy się nie później niż po 30 latach tj. do 2058 r.

fundusze unijne – Polska

- Za wdrażanie Funduszy Europejskich w Polsce odpowiada Minister Funduszy i Polityki Regionalnej.
  - **Komitet do spraw Umowy Partnerstwa** – podmiot pomocniczy ministra, który koordynuje działania realizowane przez wszystkie instytucje zajmujące się rozdzielaniem środków Unii Europejskiej oraz dba o to, żeby wdrażanie Funduszy Europejskich w Polsce wypełniało cele założone dla unijnej polityki spójności
  - w skład komitetu wchodzi przedstawiciele wszystkich instytucji zarządzających programami oraz Ministra Finansów, partnerzy społeczni i gospodarczy, a także przedstawiciele samorządów

fundusze unijne – Polska

- ❑ Odpowiedzialność w zakresie rozdzielania i kontrolowania funduszy jest podzielona pomiędzy wiele instytucji.
- ❑ Instytucją **zarządzającą** dla programów krajowych i programów współpracy terytorialnej jest Minister Funduszy i Polityki Regionalnej.
- ❑ Instytucją **zarządzającą** dla każdego z programów regionalnych – zarząd województwa.

programy krajowe i regionalne

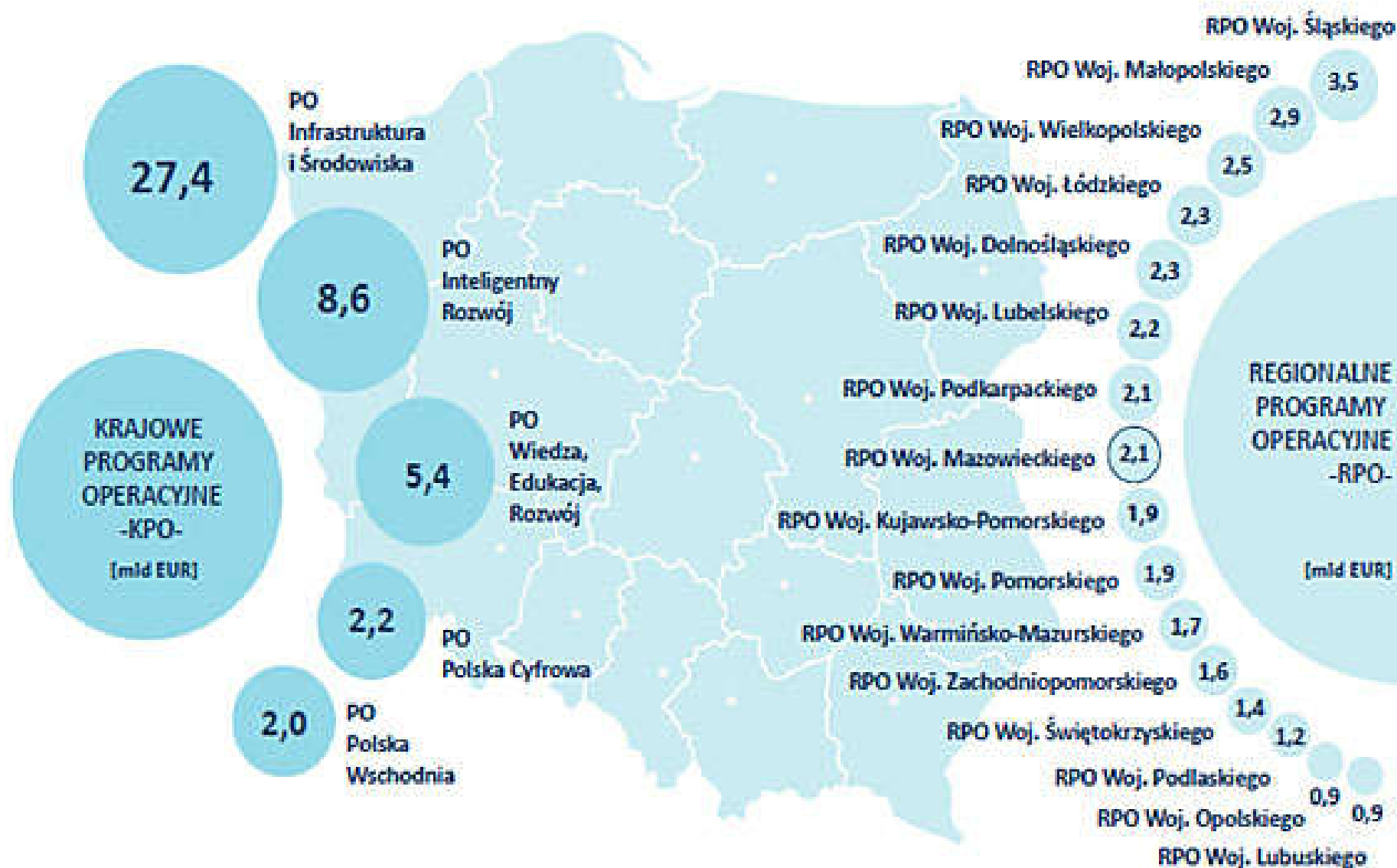
- ❑ **Programy Krajowe** – programy, za których realizację i zarządzanie odpowiada Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju
  - W ramach Polityki Spójności przygotowanej przez Komisję Europejską na lata 2014–2020, zostało opracowane 6 programów krajowych (5 i jeden ponadregionalny przeznaczony dla Polski Wschodniej), których zasięg działania będzie obejmował obszar całego kraju:
    - Program Operacyjny **Infrastruktura i Środowisko** – ochrona środowiska, transport, bezpieczeństwo energetyczne itp.
    - Program Operacyjny **Inteligentny Rozwój** – edukacja, badania naukowe, innowacje i społeczeństwo cyfrowe.
    - Program Operacyjny **Wiedza, Edukacja, Rozwój** – wsparcie jakości, skuteczności i otwartości wyższego szkolnictwa w Polsce.
    - Program Operacyjny **Polska Wschodnia** – zwiększenie konkurencyjności wschodniej części Polski.
    - Program Operacyjny **Polska Cyfrowa** – poprawa jakości życia poprzez cyfryzację.
    - Program Operacyjny **Pomoc Techniczna** – poprawa możliwości administracyjnych, stworzenie systemów monitorowania i oceny, wspieranie działań informacyjnych, komunikacyjnych i promocyjnych.

programy krajowe i regionalne

- ❑ **Regionalny program operacyjny (RPO)** – dokument planistyczny określający obszary a czasem szczegółowe działania, jakie organy samorządu województwa podejmują lub mają zamiar podjąć na rzecz wspierania rozwoju województwa lub regionu
  - dokument o charakterze operacyjnym, a więc jest bardziej szczegółowy i podrzędny wobec strategii rozwoju
  - podstawę prawną dla funkcjonowania RPO stanowi uchwalona 6 grudnia 2006 ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju

Środki unijne w krajowych i regionalnych programach operacyjnych na lata 2014-2020 (w mld euro)

W okresie programowania 2014–2020 Mazowsze zostało uznane przez Komisję Europejską jako region lepiej rozwinięty, a pozostałe województwa jako regiony słabiej rozwinięte, w zależności od poziomu PKB na mieszkańca regionu w relacji do średniej unijnej.

fundusze unijne – Polska

- Instytucje zarządzające ustalają szczegółowe zasady działania programu, a w szczególności:
  - dbają o to, by projekty były właściwie realizowane z odpowiedniego funduszu,
  - przygotowują procedury i kryteria wyboru projektów, a także sprawdzają czy dofinansowane projekty spełniają postawione przed nimi wymagania, a deklarowane przez beneficjentów wydatki zostały właściwie zrealizowane i zapłacone,
  - oceniają i monitorują postępy w realizacji programu,
  - certyfikują poniesione przez beneficjentów wydatki tzn. potwierdzają przed Komisją Europejską ich prawidłowość i zgodność z prawem krajowym i unijnym,
  - wspierają i organizują prace komitetu monitorującego program.

fundusze unijne – Polska

- ❑ Instytucja zarządzająca programem może przekazać część swoich kompetencji innej instytucji tzw. **instytucji pośredniczącej**.
  - podmioty specjalizujące się w dziedzinach finansowanych ze środków tego programu
    - np. dla Programu Infrastruktura i Środowisko w zakresie funduszy przeznaczonych na ochronę środowiska instytucją pośredniczącą jest Ministerstwo Środowiska
- ❑ instytucja pośrednicząca może przekazać uprawnienia innej instytucji czyli **instytucji wdrażającej**
  - instytucje często najbliższej współpracujące z beneficjentami, przyjmujące wnioski o dofinansowanie i podpisujące umowy na realizację projektów

fundusze unijne – Polska

- instytucja **audytowa**: Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej, który wykonuje swoje zadania przy udziale Ministerstwa Finansów oraz urzędów kontroli skarbowych w 16 województwach
  - odpowiada za prowadzenie audytów funkcjonowania całego systemu zarządzania i kontroli realizacji środków unijnych

wykorzystanie funduszy unijnych w Polsce od 2004

województwo

lubelskie

liczba projektów

27349

wartość projektów

74 058 370 022,94 zł

dofinansowanie z Unii Europejskiej

46 041 017 368,28 zł

bibliografia

- ❑ https://mfiles.pl/pl/index.php/Fundusze_unijne
- ❑ https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/find-funding/funding-management-mode/2014-2020-european-structural-and-investment-funds_pl
- ❑ <https://www.funduszeuropejskie.gov.pl>
- ❑ <https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/slownik/>